

# آزمایشگاه پاتوبیولوژی و ژنتیک

پارسه



## DNA بانک

نمایپ ۲۷ (نشریه ماهانه آزمایشگاه پارسه)



**Parseh**  
Pathobiology &  
Genetics Lab.

تهران - خیابان جناح - بالاتر از بلوار شهید گلاب  
نرسیده به فلکه دوم صادقیه - نبش کوچه عابدزاده  
ساختمان پزشکان پارسه - طبقات اول تا چهارم

تلفن و دورنگار: ۰۴۴۲۸۷۶۳۲ - ۵

[www.ParsehLab.com](http://www.ParsehLab.com)  
[www.ParsehLab.net](http://www.ParsehLab.net)  
[info@parsehlab.com](mailto:info@parsehlab.com)

@ParsehLaboratory



@ParsehLaboratory

## آزمایشگاه پاتوبیولوژی و ژنتیک پارسه

تهران - خیابان جناح - بالاتر از بلوار شهید گلاب - نرسیده به فلکه دوم صادقیه

نش کوچه عابدزاده - ساختمان پزشکان پارسه - طبقات اول تا چهارم

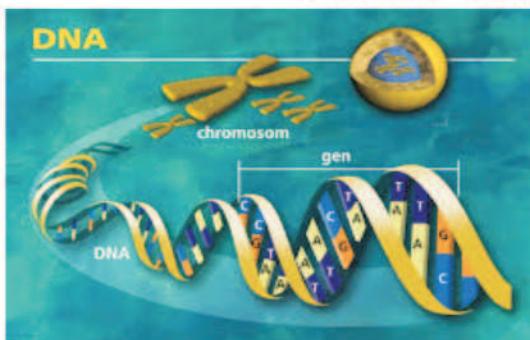
تلفن و دورنگار: ۰۴۴۲۸۷۶۳۲ - ۵

**Parseh Pathobiology & Genetics Lab.**

Parseh Pathobiology & Genetics Lab.



البته لازم به ذکر است که کد موجود در توالی DNA در هسته جای دارند ولی محل ساخته شدن پروتئین در سیتوپلاسم سلول است. برای انتقال اطلاعات این کدها از هسته به سیتوپلاسم توسط یک دستگاه تبدیل کننده کد، اطلاعات هر بخش از DNA که نیاز به بازخوانی دارد تبدیل به رمزهایی تحت عنوان RNA می‌شود که پس از عبور از غشاء هسته و وورد به سیتوپلاسم توسط دستگاه کدخوان رمزگشایی شده و تبدیل به پروتئین می‌گردد.



عمده نقایص ژنتیکی، از تغییر در این کدهای توالی DNA ناشی می‌شود که این تغییرات شامل حذف قسمتی از طول DNA و در نتیجه حذف برخی کدها، اضافه شدن تعدادی کد اضافی، جابجایی قطعه‌هایی از DNA و بسیاری از تغییرات دیگر که در نهایت، منجر به عدم تولید پروتئین و یا تولید یک پروتئین بدون عملکرد می‌گردد که عدم وجود فعالیت آن پروتئین خاص به صورت یک اختلال در فعالیت و سلامت فرد، خود را بروز می‌دهد. بسته به اهمیت و عملکرد پروتئین گاهی نقایص ژنتیکی حتی منجر به مرگ نوزاد در روزهای اولیه زندگی می‌گردد. نمونه‌ای از این تغییرات و نقایص، حذف کروموزوم Y در مردان است که حذف نواحی کدکننده پروتئین‌های لازم برای تولید اسپرم

به‌طوری که به عنوان مثال در مرد، تعداد اسپرم‌ها، میزان تحرک و طبیعی بودن شکل اسپرم‌های هر فرد و در زن، تخمک‌گذاری، سالم بودن تخمک‌ها، میزان توانایی رحم برای نگهداری جنین و بسیاری موارد دیگر، تماماً از محتوای ژنی و عملکرد طبیعی ژن‌های فرد منشأ می‌گیرد که همین امر، اهمیت بررسی ژنتیکی افراد بهویژه در موارد ناباروری با علت نامشخص و موارد سقط مکرر را مشخص می‌کند.

با توجه به موارد فوق، راه بررسی این ژن‌ها و حصول اطمینان از سالم یا ناقص بودن آنها و به‌طور کلی ارزیابی ژن‌ها چیست و چگونه میسر خواهد بود؟ پیشرفت‌های اخیر علوم و تکنولوژی در عرصه ژنتیک و پزشکی مولکولی مشخص کرده است که اولین قدم در مسیر این نوع ارزیابی، در دسترس داشتن نمونه مناسب جهت انجام آزمایش‌های ژنتیکی و مولکولی است، که با داشتن مولکول‌های DNA هر فرد، این امر امکان‌پذیر است.

### ◀ DNA چیست؟

DNA یا دزوهکسی ریبونوکلئیک اسید محل ذخیره اطلاعات وراثتی هر فرد می‌باشد. محل حضور DNA داخل هسته بوده که به صورت یک نرdban دو رشته‌ای از توالی بازهای آلی به‌دبیال هم تشکیل یافته است که مشابه دندانه‌های یک زیپ بوده و با پیچ و تاپ خوردن‌های متواالی این رشته‌ها متراکم شده و کروموزوم‌ها را تشکیل می‌دهند. زبان رمز DNA به صورت کدهای سه حرفی می‌باشد که در داخل سلول توسط اندامک‌های رمزخوان کدهای مربوطه رمزگشایی شده و تبدیل به پروتئین می‌گردد و در نتیجه تمامی فعالیت‌های حیاتی سلول توسط پروتئین‌هایی کنترل می‌شود که از روی رمزهای DNA ساخته شده‌اند.

### بانک DNA

امروزه پیشرفت علوم و تکنولوژی ثابت کرده است که بسیاری از بیماری‌ها، منشاء وراثتی و ژنتیکی دارند. وراثت وقتی مفهوم پیدا می‌کند که بدانیم بدن انسان از میلیاردها سلول تشکیل شده است و هر سلول محتوى تعداد زیادی ژن است که فعالیت‌های سلول و به‌طور کلی فرد را تنظیم می‌کند، بخشی از این ژن‌ها کنترل کننده باروری و تولید مثل می‌باشند. هرگونه نقص در این ژن‌ها می‌تواند باعث اختلالاتی مانند ناباروری، کاهش باروری و بیماری‌های دیگر شود که علاوه بر اثرات نامطلوب در فرد حامل ژن، امکان انتقال این ژن‌های معیوب از والدین به فرزندان نیز وجود دارد.

هرگاه ژن‌ها طبیعی و سالم باشند، اولاً خود فرد هیچ‌گونه مشکلی نخواهد داشت، ثانیاً فرزندان او هم که وارث این ژن‌ها هستند، سالم خواهند بود. در بسیاری مواقع، شخصی که خود حامل یک ژن معیوب است سالم به‌نظر می‌رسد و مشکل خاصی ندارد ولی در صورت وجود همان ژن ناقص در همسر فرد (که او نیز سالم به‌نظر می‌رسد)، فرزند یا فرزندان آنها ممکن است بهشت بیمار و یا دچار مشکلات ذهنی و جسمی باشند. به بیان دیگر این والدین حامل ژن‌های معیوب هستند که وقتی این ژن‌های معیوب از پدر و مادر هر دو به فرزند منتقل شوند باعث اختلال و مشکلات ژنتیکی در فرزند می‌شود که گاهی شدت اختلالات به حدی است که جنین در همان اوایل بارداری سقط می‌شود. از طرف دیگر نقایص ژنتیکی، علل بخشی از موارد ناباروری در زنان و مردان می‌باشد.